

STOKKUTUR HITI FRÁ BÍLIGARI OLJU



HÓAST STÓRT FALL Í RÁOLJUPRÍSUNUM Í SEINASTUNI OG VÆNTAN UM FLEIRI FÖLL NÆSTA ÁR, SO VÆNTAR MAGNI LAKSÁFOSS, ORKUBÚSKAPARFRØÐINGUR, FRAMVEGIS, AT RÁOLJUPRÍSURIN FER AT TVÍFALDAST TEY NÆSTU 5-10 ÁRINI. PRÍSFALLIÐ NÚ ER ÚRSLITIÐ AV EINUM PRÍSKRÍGGIÐ OG HELDUR SÆR BERT Í AVMARKAÐA TÍÐ, SIGUR HANN

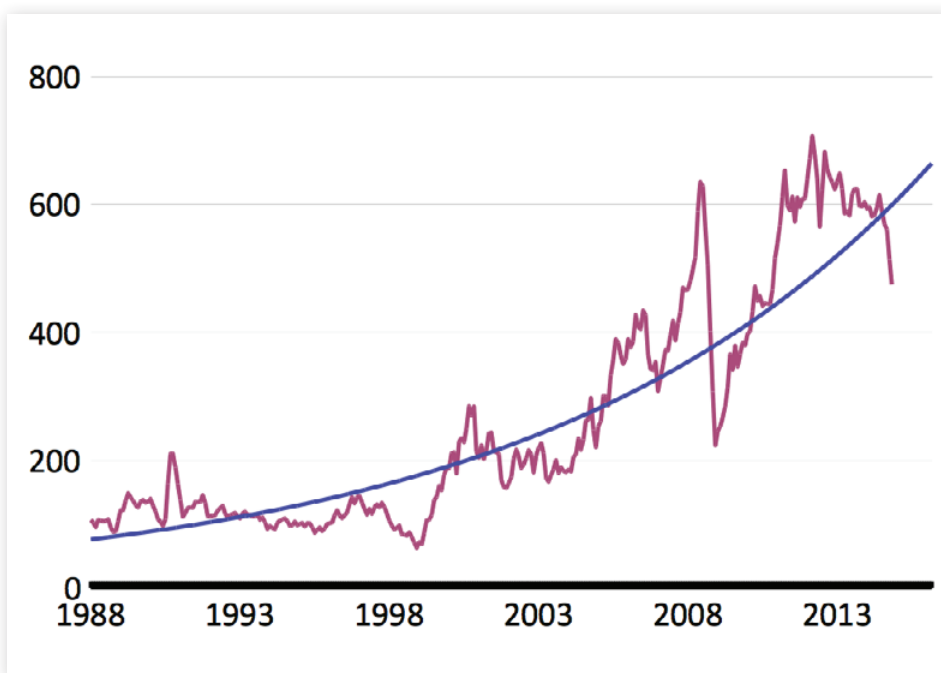
Ingolf S. Olsen – PRESS

Onki er so gott, at tað ikki er ringt fyri okkurt. At venda kenda orðafellinum soleiðis á høvðið er hóskandi at gera, tá vit tosa um gongdina í olju-prísunum og ikki minni um gongdina í tí globalu orkustøðuni. Í øllum førum, um vit spyrja Magna Laksáfoss, búskaparfrøðing.

Og hann er ikki einsamallur um at vera heldur stúrin um framtíðarvánirnar. Eisini tungu, altjóða stovnarnir IEA (International Energy Agency), sum er orkustovnurin hjá OECD og IMF (International Monetary Fund), ella Altjóða Valutagrunnurin, sum vit kalla hann, vænta, at olja og oljuúrdráttir fara at gerast alsamt dýrari í komandi árum, og at ráoljuprísurin næstu fimm árin fer at tvífoldast í mun til støðuga prísins, ið var seinastu trý árin áðrenn fallið hesar seinastu triggjar mánaðirnar. Tá lá ráoljuprísurin nøkulunda støðugt á 110 dollarum fyri tunnuna.

TVÍFALDUR PRÍSUR

IEA og IMF hava óheft hvørt av øðrum roknað seg fram til, at ráoljuprísurin í 2020 fer at liggja ímillum 150 og 270 dollarar fyri tunnuna. Tølini byggja á prognosur um gongdina í útboði og eftirspurningi. Í prognosuni er útboðið serliga tengt at sjálvari framleiðsluni – tað er, hvussu nóg olja yvirhøvur fer at verða funnin og framleidd í komandi árum – og í minni mun at taktiskari framleiðslu og øðrum viðurskiftum, ofta



politiskum viðurskiftum, sum kunnu ávirka útboðið og harvið prísins.

Frágreiðingarnar hjá IEA og IMF eru frá ávikavist 2012 og 2013, men gongdin á olju-marknaðinum í seinastuni hefur ikki fingið hesar stovnarnar at justera teirra prognosur – heldur ikki IEA, sum annars eisini hefur spátt enn minni altjóða eftirspurning eftir olju í næstu framtíð, og harvið minkandi trýst á prísirnar.

– Teir halda fast í teirra langtíðarprognosum, og eg haldi eisini sjálvur, at tær framvegis eru rættar. Í øllum førum verður tað gongdin,

tá vit hyggja fleiri ár fram, at oljuprísurin fer at hækka. Um tað so júst verður í 2020, at hann er tvífoldaður, er ikki so avgerandi, sigur Magni Laksáfoss.

ARÁBARAR SIGA STOPP

Og prísfallið í seinastuni kann væl hugsast at vera tað, sum seinni fer at seta turbo á gongdina øvugta vegin. Tí passar øvugta orðafellið, at onki er so gott, at tað ikki er ringt fyri okkurt, rættiliga væl her.

Umframt generelt minkandi eftirspurning eru tað nevniliga serliga tvær høvuðsorsøkir

Talvan vísir gongdina í prísunum á evropeisku sonevndu Brent-ráoljuni frá 1992 og fram til november í ár. Strikumyndirnar vísa, at prísirnir í tíðarskeiðum hava sveiggjað nóg (reyðbrúna strikumyndin), men at gongdin yvir langa tíð hefur javnt hækkað prísir (bláa strikumyndin). Kelda: Magni Laksáfoss.

til prísfallið, og báðar eru at finna í Amerika: Tjorusandur í Kanada og skiferolja/skifergass í USA.

Seinastu 10-15 árin er tøknilin at útvinna olju úr tjorusandi og skiferfláum í undirgrundini ment munandi, samstundis sum at ráoljuprísurin hesi árin er fleirfaldadur, so tað figgarliga hefur loyst seg at fara eftir hesi olju.

Tískil hefur USA javnt og samt økt sína eginframleiðslu av olju, so figgarligi risin handan hav ikki longur er so bundin av at fáa olju aðra staðir frá, serliga úr arábisku londunum.

Samstundis hefur minkandi eftirspurningurin orsakað av figgjarkreppuni, sum nú – møguliga – er um at hasa av, havt við sær, at oljugoymslurnar hjá teimum størstu brúkaralondunum eru fullar.

Men nú vilja arábisku stórfamleiðararnir – teir standa framvegis fyri bróðurpartinum av heimsins oljuframleiðslu – ikki longur bara sita og hyggja at, meðan teirra marknaðarpartur bara minkar. Tí eru tey farin at økja framleiðsluna í stórum við tí úrsliti, at ráoljuprísurin fellur og tað ógvusliga.

– Tað kemur ikki óvart á meg, at prísurin